

Dr Daniel Jakimiec
danieljakimiec@onet.pl

Znaczenie wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego dla wszczęcia postępowania sądowego cywilnego

Significance of the entry of perpetual-accounting warning about conducting restructuring proceedings for starting civil judicial proceedings.

Abstrakt:

W artykule naukowym analizie poddano znaczenie wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego dla wszczęcia postępowania sądowego cywilnego. Wpis ten umożliwia sądowi w sprawach cywilnych w szczególności z zakresu prawa rzeczowego, dotyczących nieruchomości powzięcie informacji o otwarciu i prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. Sąd cywilny zapoznając się z treścią księgi wieczystej uzyskuje wskazane informacje i łączy z nimi skutki prawne dla sądowego postępowania cywilnego. W szczególności poprzez ich pryzmat sąd ocenia legitymację procesową poszczególnych podmiotów do wszczęcia sądowego postępowania cywilnego i podejmowania w jego toku czynności procesowych. Wpis ten służy w taki sposób zachowaniu prawidłowości powyższych czynności i tym samym realizacji ochrony interesu prawnego uczestników postępowania restrukturyzacyjnego. Przedmiotowy wpis wieczystoksięgowy zapobiega nieważności postępowania sądowego.

Abstract:

In the scientific paper a significance of the entry of perpetual-accounting warning about the running restructuring proceedings was analysed for starting civil judicial proceedings. This entry enables the orchard in civil cases in particular from the scope of the right in rem, of concerning real estates arriving at information about opening and conducting restructuring proceedings. Acquainting a civil court with the plot of the land register shown information is being obtained and is linking legal effects with them for the judicial civil procedure. In particular through their prism the court is assessing the procedural card of individual entities to starting the judicial civil procedure and undertaking procedural activities in his course. In the scientific paper an establishment constituted the aim of presented deliberations, as this entry is used this way for keeping above regularities activities and in the process of completion of the protection of the legal interest of participants in restructuring proceedings. The object perpetual-accounting entry prevents the nullity of judicial proceedings.

Wpisy wieczystoksięgowe urzeczywistniają funkcje, które wiążą się z prowadzeniem ksiąg wieczystych. Stwierdzenie to dotyczy także wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego, który w systemie ksiąg wieczystych egzemplifikuje takie funkcje, jak: informacyjna, ochronna, kontrolna i ostrzegawcza. Wpis ten, służąc realizacji ochrony prawnej, posiada znaczenie nie tylko dla podmiotów, które z dłużnikiem będącym uczestnikiem postępowania restrukturyzacyjnego zamierzają dokonać czynności prawnej dotyczącej nieruchomości¹. Mianowicie stosownie do art. 365 § 1 k.p.c. posiada on także znaczenie m.in. dla sądów cywilnych, rozpoznających sprawy z udziałem dłużnika i wierzycieli. W szczególności wynika to z tego, że dostarcza informacji o tym, czy dłużnikowi odebrano zarząd masą restrukturyzacyjną albo że został on w nim ograniczony. W konsekwencji ujawnienia przedmiotowego wpisu, ocena legitymacji procesowej dłużnika do wszczęcia i uczestniczenia w postępowaniu sądowym cywilnym powinna zostać dokonana także w kontekście prowadzonego postępowania restrukturyzacyjnego. Sądy w rozpoznawanych sprawach cywilnych, dotyczących masy układowej lub sanacyjnej, nie mogą

¹ Na ten temat A. Szpunar, *Roszczenie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym*, „Rejent” 1997, nr 12, s. 10, a także E. Wengerek, *Pojęcie, przedmiot przesłanki postępowania egzekucyjnego oraz zabezpieczającego* [w:] J. Jodłowski (red.), *Wstęp do systemu prawa procesowego cywilnego. Zbiór studiów*, Wrocław 1974, s. 361; F. Zedler, [w:] A. Jakubecki, F. Zedler (red.), *Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz*, red. A. Jakubecki, F. Zedler, Warszawa 2006, s. 24–31.

pomijając wpływu sprawy restrukturyzacyjnej na legitymację procesową dłużnika. Pragmatycznie rzecz ujmując, oceniają czy jest on uprawniony do wszczęcia postępowania sądowego cywilnego, a także czy jest uprawniony do podejmowania czynności procesowych w toku takiego postępowania, w tym wszczętego przez inne podmioty. Przy czym na płaszczyźnie regulacji przepisów ustawy – Prawo restrukturyzacyjne z 15 maja 2015 r. – można stwierdzić, że w związku z prowadzeniem przyspieszonego postępowania układowego, postępowania układowego oraz postępowania sanacyjnego na podstawie norm tego aktu prawnego, zachodzi dyferencjacja ograniczenia legitymacji materialnej i procesowej dłużnika w postępowaniu sądowym cywilnym.

Precyzując powyższe, trzeba wskazać, że wydanie postanowienia o otwarciu jednego z postępowań restrukturyzacyjnych w różny sposób ogranicza dopuszczalność wszczęcia i dalszego prowadzenia postępowań cywilnych przez dłużnika. Warto zaznaczyć, że w ustawie Prawo restrukturyzacyjne z 15 maja 2015 r. nie został wyodrębniony dział dotyczący wpływu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego na bieg innych postępowań sądowych, w tym postępowania sądowego cywilnego. Przepisy regulujące te zagadnienia zamieszczone są w działach tytułu drugiego wymienionego aktu prawnego, który ustawodawca poświęcił poszczególnym postępowaniom restrukturyzacyjnym. Stąd przyjęto prezentację dalszych rozważań odpowiednio do systematyki kolejno uregulowanych w ustawie Prawo restrukturyzacyjne z 15 maja 2015 r. postępowań restrukturyzacyjnych. Rozważania dalej zamieszczone dotyczą masy restrukturyzacyjnej, tj. układowej i sanacyjnej, w kontekście znaczenia wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego dla oceny legitymacji materialnej i procesowej dłużnika. W sprawach, które nie dotyczą masy układowej ani sanacyjnej, zarządca lub nadzorca sądowy nie podejmują żadnych czynności. Legitymację materialną, jak i procesową, zachowuje dłużnik, który jest wówczas uprawniony do występowania w takim postępowaniu sądowym cywilnym.

Definicja legalna masy układowej zawarta jest w art. 240 pr. rest. Zgodnie z tym przepisem, z dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego mienie służące prowadzeniu przedsiębiorstwa oraz mienie należące do dłużnika staje się masą układową. W analogiczny sposób została zdefiniowana masa sanacyjna w art. 294 pr. rest. Zasadniczą przesłanką uznania postępowania za dotyczące masy układowej lub sanacyjnej jest stwierdzenie, że jego wynik może oddziaływać na jej skład lub stan². Ustalenie, czy wynik postępowania wywoła wskazany wyżej efekt, należy do sądu rozpoznającego sprawę cywilną. Ustalenie

² Na ten temat szerzej: S. Gurgul S., *Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, Warszawa 2016, s. 1190–1191, 1238; R. Adamus, *Prawo restrukturyzacyjne*, Warszawa 2015, s. 416–417, 473.

to ma charakter obiektywny i jest niezależne od woli stron tego postępowania. Przesłanką do dokonania takiego ustalenia w sprawach cywilnych dotyczących nieruchomości jest ujawniony w księdze wieczystej wpis ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. Informację o jego ujawnieniu sąd cywilny pozyskuje zapoznając się ze stanem prawnym nieruchomości wynikającym z treści wpisów zamieszczonych w księdze wieczystej w wykonaniu swojego obowiązku określonego treścią art. 607 § 1 k.p.c. Wpis ten odpowiednio do art. 365 § 1 k.p.c. wiąże sąd cywilny co do objęcia nieruchomości masą układową lub sanacyjną. Z kolei do sądu cywilnego, jak wyżej stwierdzono, należy ustalenie, czy wynik toczącego się przed nim postępowania oddziałuje na stan prawny nieruchomości i w konsekwencji na masę restrukturyzacyjną.

W kontekście prezentowanych uwag można stwierdzić, że dla postępowań sądowych cywilnych znaczenie ma wykonywanie w postępowaniach restrukturyzacyjnych zarządu majątkiem dłużnika. W przyspieszonym postępowaniu układowym oraz w postępowaniu układowym zarząd ten, co do zasady, sprawuje dłużnik pod nadzorem nadzorcy sądowego. Nadzór przede wszystkim stosownie do art. 39 ust. 1 pr. rest. przejawia się w tym, że po powołaniu nadzorcy sądowego dłużnik może samodzielnie dokonywać jedynie czynności zwykłego zarządu. Natomiast na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu wymagana jest zgoda nadzorcy sądowego, chyba że ustawa przewiduje zgodę rady wierzycieli. Zgoda może zostać udzielona również po dokonaniu czynności w terminie 30 dni od jej dokonania. Czynność przekraczająca zakres zwykłego zarządu dokonana bez wymaganej zgody odpowiednio do art. 39 ust. 1 pr. rest. jest nieważna. W jurejurisprudencji A. Hrycaj trafnie zauważa, że pozycja prawna nadzorcy sądowego w postępowaniach sądowych, a w tym cywilnym, jest pochodną jego pozycji ukształtowanej treścią art. 39 ust. 1 pr. rest. w postępowaniu restrukturyzacyjnym. Uprawnienia nadzorcy sądowego z uwagi m.in. na regulację powołanego tu art. 39 ust. 1 pr. rest., posiadają charakter kontrolno-nadzorczy, co implikuje ich oddziaływanie na legitymację materialną i procesową dłużnika. Stwierdzić można, że uprawnienia te ograniczają legitymację materialną i procesową dłużnika. Wykonywaniu tych uprawnień w sprawach cywilnych dotyczących nieruchomości służy wpis wieczystoksięgowy ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. Wpis ten bowiem, jak wskazano, ujawnia uprawnienia nadzorcy sądowego, co do których sąd cywilny jest zobowiązany podjąć czynności procesowe celem umożliwienia ich realizacji³.

Nadzorca sądowy pełniący funkcję w przyspieszonym postępowaniu układowym nie bierze udziału w postępowaniu sądowym cywilnym. Postępowanie to toczy się z udziałem dłużnika. Zakres realizacji uprawnień nadzorcy sądowego

³ A. Hrycaj [w:] A. Hrycaj, A. Jakubecki, A. Witosz (red.), *System prawa handlowego. Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe*, Warszawa 2016, s. 197–204.

w tym postępowaniu wyznacza art. 258 pr. rest. Mianowicie zgodnie z tym przepisem w postępowaniu sądowym cywilnym uznanie roszczenia, a także jego zrzczenie się, jak również zawarcie ugody lub przyznanie okoliczności istotnych dla sprawy przez dłużnika bez zgody nadzorcy sądowego, nie wywiera skutków prawnych. W jurysprudencji funkcjonuje stanowisko, według którego skutki prawne w rozumieniu art. 258 pr. rest. to zarówno te o charakterze materialnoprawnym, jak i procesowym⁴. W przypadku braku zgody nadzorcy sądowego sąd nie może umorzyć postępowania, w którym zawarto ugodę albo zrzczoneo się roszczenia, nie może też wydać wyroku opartego na uznaniu powództwa czy też przyznaniu okoliczności istotnych dla sprawy. Takie ukształtowanie pozycji nadzorcy sądowego wskazuje, jak trafnie zauważa A. Hrycaj, że nie jest on ani stroną, ani uczestnikiem postępowań sądowych prowadzonych z udziałem dłużnika. Natomiast jest podmiotem zewnętrznym, który z mocy regulacji art. 258 pr. rest. ma kompetencję do dokonania określonych czynności, wywołujących skutek dla postępowania sądowego⁵.

Należy przy tym podkreślić za S. Gurgulem, że wyrażenie zgody przez nadzorcę sądowego nie jest czynnością podejmowaną w ramach postępowania, w którym dłużnik zamierza uznać roszczenie, zrzc się roszczenia lub przyznać okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Przyłączyć się należy do poglądu prezentowanego w doktrynie prawa przez wymienionego przedstawiciela jurysprudencji, że jest to czynność nadzorcy sądowego podejmowana w ramach prowadzonego postępowania restrukturyzacyjnego, która wywołuje skutki w innym postępowaniu sądowym⁶. Stwierdzenie to znajduje pełne odniesienie do spraw rozpoznawanych przez sądy cywilne. Przedstawione wyżej uprawnienia nadzorcy sądowego i to, że czynności przez niego podejmowane, określone treścią art. 258 pr. rest., oddziałują na przebieg postępowania cywilnego, podkreślają znaczenie wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. W konsekwencji ujawnienie tego wpisu w księdze wieczystej zarówno organy orzekające, a w tym sąd cywilny, jak i podmioty zainteresowane stanem prawnym nieruchomości, wiążą z udziałem nadzorcy sądowego skutki wynikające z regulacji wyżej powołanego art. 258 pr. rest.

Przechodząc do następnego z postępowań restrukturyzacyjnych, tj. układowego, warto w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na regulację art. 277 ust. 1 pr. rest. Mianowicie zgodnie z art. 277 ust. 1 pr. rest., w postępowaniu układowym nadzorca sądowy wstępuje z mocy prawa do postępowań

⁴ Na ten temat: D. Chrapoński [w:] A. Hrycaj, A. Jakubecki, A. Witosz (red.), dz. cyt., *Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, red. A. Torbus, A. Witosz, A.J. Witosz, Warszawa 2016, s. 654–655; R. Adamus, dz. cyt., s. 441–442.

⁵ A. Hrycaj [w:] *System prawa handlowego...*, dz. cyt., s. 206–209.

⁶ Na ten temat szerzej S. Gurgul, dz. cyt., s. 599–603.

dotyczących masy układowej. W sprawach cywilnych nadzorca sądowy posiada uprawnienia interwenienta ubocznego albo uczestnika postępowania, do którego przepisy o współuczestnictwie jednolitym stosuje się odpowiednio, jak stanowi o tym art. 277 ust. 2 pr. rest. Z kolei w postępowaniach administracyjnych, sądowno-administracyjnych oraz przed sądami polubownymi ustawodawca treścią art. 277 ust. 3 pr. rest. przyznał nadzorcy sądowemu prawa strony. We wszystkich tych postępowaniach uznanie roszczenia, zrzeczenie się roszczenia, zawarcie ugody lub przyznanie okoliczności istotnych dla sprawy przez dłużnika bez zgody nadzorcy sądowego, w myśl art. 277 ust. 4 pr. rest., nie wywiera skutków prawnych.

W świetle powyższej regulacji należy uznać za A. Hrycajem, że nadzorca sądowy powołany w postępowaniu układowym, w jednocześnie prowadzonym postępowaniu cywilnym procesowym, korzysta z uprawnień interwenienta ubocznego samoistnego odpowiednio do art. 81 k.p.c. Pomimo to, zgodnie z przyjętym w doktrynie prawa poglądem nie jest interwenientem. Pogląd ten znajduje uzasadnienie w tym, że podstawą wstąpienia nadzorcy sądowego do postępowania nie jest, jak w przypadku interwenienta ubocznego, ubieganie się o ochronę jego własnego interesu prawnego, ale pełnienie funkcji organu postępowania. W tym miejscu warto nawiązać do twierdzenia A. Hrycaja, że charakter udziału nadzorcy sądowego w procesie cywilnym wszczętym przez dłużnika sprowadza się do udzielenia jemu pomocy w uzyskaniu korzystnego rozstrzygnięcia. Przy czym działanie nadzorcy sądowego posiada szerszy wymiar, bowiem, służąc ochronie interesu prawnego dłużnika, zmierza również do zabezpieczenia słusznych praw ogółu jego wierzycieli. Wskazanie, że nadzorca sądowy nie jest interwenientem, oznacza zdaniem A. Hrycaja, że nie wszystkie przepisy kodeksu postępowania cywilnego dotyczące interwencji samoistnej mają do niego zastosowanie. Przede wszystkim trzeba podkreślić, że nadzorca sądowy wstępuje do postępowań sądowych z mocy prawa, co w konsekwencji oznacza, że nie ma zastosowania art. 78 k.p.c. o opozycji przeciwko temu wstąpieniu. Otóż nadzorca sądowy nie musi wykazywać interesu prawnego w przystąpieniu do postępowania. Wstąpienie do postępowania z mocy prawa oznacza jednocześnie, że brak podstaw do zawieszenia postępowania w celu umożliwienia nadzorcy sądowemu wstąpienia do tego postępowania. Status interwenienta oznacza, że nadzorca jest uprawniony do wszystkich czynności dopuszczalnych według stanu sprawy o czym stanowi art. 79 k.p.c., przy jednocześnie wykonywanej przez dłużnika legitymacji procesowej. Należy mu też doręczać zawiadomienia o terminach i posiedzeniach oraz orzeczenia sądu na podstawie art. 80 k.p.c.⁷

W kontekście powyższego można stwierdzić, że ze względów prakseologicznych istotne jest ujawnienie wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia

⁷ A. Hrycaj [w:] *System prawa handlowego...*, dz. cyt., s. 206–209.

o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego niezwłocznie z chwilą powołania nadzorcy sądowego w postępowaniu układowym. Ważnym argumentem, na który warto tu zwrócić uwagę jest ten, że nadzorca sądowy wstępuje do procesu cywilnego z mocy prawa, a więc z chwilą jego powołania w postanowieniu o otwarciu postępowania układowego. Oznacza to, że od tego momentu powstaje obowiązek sądu procesowego doręczania nadzorcy sądowemu zawiadomień i odpisów orzeczeń. Jeżeli zawiadomienia i orzeczenia nie były doręczone z uwagi na to, że sąd cywilny procesowy nie miał wiedzy o toczącym się postępowaniu restrukturyzacyjnym, to z chwilą uzyskania takiej wiedzy powinien doręczyć nadzorcy sądowemu wszystkie orzeczenia wydane od chwili otwarcia postępowania. Znaczenie ujawnienia wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego ze względów prakseologicznych podkreśla także to, że w takiej sytuacji nadzorca sądowy będzie mógł skutecznie domagać się przywrócenia terminu do wniesienia środka zaskarżenia w sprawie cywilnej. Ponadto, będzie mógł również domagać się powtórzenia czynności przeprowadzonych bez jego udziału i bez zawiadomienia go o nich. Zatem brak ujawnienia wpisu wieczystoksięgowego przedmiotowego ostrzeżenia może negatywnie oddziaływać na sprawne i efektywne prowadzenie postępowania sądowego cywilnego. Przy czym także postępowania restrukturyzacyjnego, bowiem brak sprawnego rozpoznania sprawy cywilnej m.in. uniemożliwia uwzględnienie jej rozstrzygnięcia w planie restrukturyzacyjnym sporządzonym stosownie do art. 10 pr. rest. Wskazać również należy, że w postępowaniu restrukturyzacyjnym układowym do nadzorcy sądowego nie stosuje się art. 83 k.p.c.⁸

Według tego przepisu, za zgodą stron, interwenient uboczny może wejść na miejsce strony, do której przystąpił, ponieważ – jak to już zaznaczono – wyłączną legitymację do występowania w postępowaniu w charakterze strony zachowuje dłużnik. W postępowaniu sądowym cywilnym prowadzonym w trybie nieprocesowym nadzorca sądowy posiada uprawnienia uczestnika postępowania. Przy czym, jak podkreśla A. Hrycaj, należy jednak mieć na względzie fakt, że jego udział w postępowaniu jest uzasadniony reprezentowaniem interesu prawnego dłużnika i ogółu wierzycieli, a nie osobistym zainteresowaniem wynikiem sprawy. Stąd – pomimo że w postępowaniu nieprocesowym nadzorca sądowy działa na prawach uczestnika – to, jak trafnie przyjmuje A. Hrycaj, nie jest nim⁹.

W przypadku zarządcy jego pozycja procesowa w sądowym postępowaniu cywilnym różni się od nadzorcy sądowego. Mianowicie zarządca zgodnie

⁸ Na ten temat A. Machowska [w:] tejże (red.), *Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe. Zagadnienia praktyczne*, Warszawa 2016, s. 80–85; M. Wójtowicz, *Prawo restrukturyzacyjne*, Warszawa 2016, s. 34–74.

⁹ A. Hrycaj [w:] A. Hrycaj, P. Filipiak (red.), *Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, Warszawa 2017, s. 903–907.

z art. 52 ust. 1 pr. rest. niezwłocznie obejmuje zarząd masą sanacyjną, zarządza nią, sporządza spis inwentarza wraz z oszacowaniem oraz sporządza i realizuje plan restrukturyzacyjny. W zakresie przepisu art. 52 ust. 1 pr. rest. mieści się niezwłoczne objęcie mienia wchodzącego w skład masy sanacyjnej, a w tym nieruchomości jako przedmiotu zarządu oraz podjęcie w stosunku do niego czynności zarządczych. Czynności zarządcze to również te podejmowane w postępowaniach sądowych, a w tym w cywilnym dotyczące masy sanacyjnej¹⁰.

W konsekwencji powołanej wyżej regulacji art. 52 ust. 1 pr. rest. po otwarciu postępowania sanacyjnego dłużnik nie może wszczynać, ani występować w postępowaniach sądowych. Stwierdzenie to dotyczy także postępowania cywilnego. Wynika to z art. 311 ust. 1 pr. rest., zgodnie z którym postępowania sądowe dotyczące masy sanacyjnej mogą być wszczęte i prowadzone wyłącznie przez zarządcę albo przeciwko niemu¹¹.

Uprawnienie zarządcy w prezentowanym tu zakresie, jak i odpowiadające mu wyłączenie legitymacji procesowej dłużnika, powinny znaleźć wyraz w treści wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. Pozycja prawna zarządcy w procesach dotyczących masy restrukturyzacyjnej jest więc pochodną pozbawienia wykonywania legitymacji procesowej przez dłużnika na czas trwania postępowania restrukturyzacyjnego. Postępowanie sądowe cywilne dotyczące masy sanacyjnej zarządca prowadzi w imieniu własnym na rzecz dłużnika. Z regulacji art. 311 ust. 1 pr. rest. wynika, że zarządca jest podmiotem procesu dotyczącego masy sanacyjnej. W jurysprudencji J. Jodłowski, jak również K. Piasecki, wyróżniają stronę procesową w znaczeniu materialnym i stronę w znaczeniu formalnym. Stroną w znaczeniu materialnym jest podmiot prawa, obowiązku albo innej sytuacji prawnej, jakiego dotyczy powództwo. Pojęcia strony w znaczeniu materialnym oraz strony w znaczeniu formalnym, jak zauważają trafnie wymienieni przedstawiciele jurysprudencji, nie są tożsame, przy czym odnoszą się do tego samego podmiotu¹².

Stroną postępowań dotyczących masy sanacyjnej w znaczeniu materialnym jest dłużnik, który nie może jednak, jak nadmieniono wyżej, ze względu na regulację art. 311 ust. 1 pr. rest., samodzielnie występować w postępowaniu sądowym cywilnym. Tak więc stroną w znaczeniu procesowym postępowań dotyczących masy sanacyjnej jest zarządca, który we własnym imieniu poszukuje przed sądem ochrony prawnej na rzecz dłużnika lub przeciwstawia się w swoim imieniu powództwu do niego skierowanemu. Z powyższego wynika również, jak zauważa A. Hrycaj, że pozycja prawna zarządcy w procesach cywilnych jest taka

¹⁰ A. Hrycaj [w:] *System prawa handlowego...*, dz. cyt., s. 197–204.

¹¹ R. Adamus, dz. cyt., s. 521.

¹² Na ten temat J. Jodłowski, [w:] dz. cyt., s. 177–184; K. Piasecki, *Postępowanie sporne rozpoznawcze*, Warszawa 2004, s. 203–222.

jak strony, bowiem zarządca działa we własnym imieniu. Stwierdzenie to nakazuje wykluczyć możliwość uznania, że w procesach zarządca działa jako pełnomocnik lub przedstawiciel ustawowy dłużnika lub wierzycieli. Zarządca nie jest również przedstawicielem masy sanacyjnej. Udział w procesie zarządcy zamiast dłużnika jest rodzajem zastępstwa procesowego, jak trafnie przyjmuje wskazany wyżej przedstawiciel jurysprudencji. Zarządca, jego zdaniem, nie jest jednak typowym zastępcą pośrednim dłużnika. Stanowisko to zasługuje na akceptację i przyłączenie się do niego. W przeciwieństwie do typowego zastępcy pośredniego zarządca staje się zastępcą z mocy samego prawa, niezależnie od woli dłużnika, który nie ma również wpływu na zakończenie bytu prawnego zastępstwa, oraz podejmuje czynności, które wykraczają poza zakres kompetencji typowego zastępcy¹³. Wskazuje też na to sposób formułowania treści orzeczeń co do istoty sprawy w postępowaniu sądowym cywilnym. Mianowicie świadczenie dochodzone przez zarządcę lub przeciwko niemu podlega zasądzeniu na rzecz dłużnika lub zobowiązaniu go do jego spełnienia¹⁴.

Powyższe uzasadnia przyjęcie, że jako stronę formalną należy oznaczyć zarządcę, ale jako stronę materialną, czyli podmiot, od którego lub na rzecz którego ma być zasądzone roszczenie, należy oznaczyć dłużnika z uwzględnieniem regulacji art. 66 ust. 2 pr. rest., zgodnie z którym po wydaniu przez sąd postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego przedsiębiorca występuje w obrocie pod dotychczasową firmą z dodaniem oznaczenia „w restrukturyzacji¹⁵”.

Wynikająca z systematyki przepisów ustawy – Prawo restrukturyzacyjne z 15 maja 2015 r. gradacja, jak to wyżej przedstawiono, w ograniczeniu dłużnika w poszczególnych postępowaniach restrukturyzacyjnych, tj., poczynając od przyspieszonego postępowania układowego, poprzez postępowanie układowe, aż do postępowania sanacyjnego, w którym jest on wyłączony od zarządu swoim majątkiem w wynikającym z niej zakresie, wpływa na wykonywania legitymacji materialnej i procesowej przez dłużnika. Zakres ograniczenia dłużnika w poszczególnych postępowaniach restrukturyzacyjnych w wykonywaniu legitymacji materialnej i procesowej powinien znaleźć wyraz w treści wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. Wpis ten bowiem dostarcza sądowi cywilnemu, zapoznającemu się ze stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej informacji, o prowadzonym postępowaniu restrukturyzacyjnym. Sąd, analizując na podstawie art. 607 k.p.c. treść przedmiotowego wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia,

¹³ A. Hrycaj [w:] *System prawa handlowego...*, dz. cyt., s. 209–215.

¹⁴ Tak Sąd Najwyższy w wyrokach z 7 października 2004 r., IV CK 86/04, „Biuletyn Sądu Najwyższego” 2005, nr 2, poz. 15, oraz z 21 lipca 2011 r., V CZ 37/11, Legalis.

¹⁵ S. Gurgul, dz. cyt., s. 1030–1031, a także M. Wójtowicz, dz. cyt., s. 76.

uwzględniając przy tym regulację przepisów ustawy Prawo restrukturyzacyjne z 15 maja 2015 r. ustala, czy dłużnik jest legitymowany procesowo do wszczęcia i prowadzenia postępowania cywilnego.

W dotychczas prezentowanych rozważaniach został przedstawiony zakres wykonywanej legitymacji procesowej przez dłużnika w kontekście poszczególnych postępowań restrukturyzacyjnych. Przy czym otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego posiada znaczenie nie tylko dla wszczęcia i prowadzenia przez niego postępowania cywilnego, ale także przez wierzyciela. Z powyższych względów niezbędne jest poświęcenie uwagi również pozycji procesowej wierzyciela i poddanie analizie wpływu wszczęcia i prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego na jego legitymację procesową w postępowaniu sądowym cywilnym.

Wskazać w tym miejscu trzeba, że przepisy ustawy Prawo restrukturyzacyjne z 15 maja 2015 r. w przypadku powołania nadzorca sądowego lub zarządcy nie wyłączają wszczęcia przeciwko dłużnikowi i prowadzenia z jego udziałem postępowania sądowego cywilnego. Stwierdzenie to dotyczy także dochodzenia wierzytelności podlegających umieszczeniu ich w spisie w postępowaniu restrukturyzacyjnym. Dopuszczają taką możliwość art. 276 pr. rest. i art. 310 pr. restr. Postępowania restrukturyzacyjne w swoim założeniu mają przebiegać sprawnie, co wiąże się z potrzebą zapewnienia ich efektywności, stąd też można przyjąć, że aspekty prakseologiczne znalazły się u podstaw regulacji art. 276 pr. rest. i art. 310 pr. restr.¹⁶

Podkreślić należy za A. Machowską, że wprowadzenie jakichkolwiek regulacji prawnych wpływających na przebieg postępowań sądowych między dłużnikiem a poszczególnymi wierzycielami skutkowałoby zakłóceniem w dochodzeniu wierzytelności. Kierując się potrzebą ochrony interesów prawnych wierzycieli, ustawodawca jedynie nałożył na dłużnika obowiązek niezwłocznego informowania nadzorca sądowego o wszystkich postępowaniach sądowych i administracyjnych dotyczących masy układowej, prowadzonych na rzecz lub przeciwko dłużnikowi. Obowiązek w powyższym zakresie został ustalony treścią przepisu art. 258 pr. restr.¹⁷

Rozwiązanie powyższe służy ochronie interesu prawnego wierzycieli przed czynnościami dłużnika, które mogą negatywnie oddziaływać na zaspokojenie ich wierzytelności. Pomimo że przyjęte w art. 258 pr. rest. unormowanie znacznie się przyczynia do ochrony interesu prawnego wierzycieli w postępowaniu restrukturyzacyjnym, to należy stwierdzić, że ochrona ta jest udzielana w węższym zakresie, aniżeli w drodze ujawnienia w księdze wieczystej ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego na podstawie art. 626¹³ § 1 k.p.c.

¹⁶ R. Adamus, dz. cyt., s. 458, 520–521.

¹⁷ A. Machowska, dz. cyt., s. 168–183.

Mianowicie ochrona interesu prawnego udzielana na podstawie art. 258 pr. rest. posiada charakter bieżący, jest bowiem związana z podejmowanymi przez dłużnika czynnościami procesowymi w konkretnych postępowaniach sądowych, w tym w postępowaniu cywilnym, a do tego dotyczy przede wszystkim stosunku prawnego łączącego dłużnika i wierzycieli. Przy czym wzmocnienie tej ochrony przez udział zarządcy ma miejsce dopiero w przypadku naruszenia przez dłużnika obowiązków odpowiednio do art. 239 ust. 1 pkt 1 pr. restr. Natomiast ochrona udzielana przez wpis wieczystoksięgowy ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego na podstawie wyżej powołanego art. 626¹³ § 1 k.p.c. posiada charakter generalny, tj. obejmuje nieograniczony partykularnie zakres czynności podejmowanych przez dłużnika. Ochrona ta przy tym, poprzez wskazany wpis wieczystoksięgowy, jest udzielana wszelkim osobom zainteresowanym stanem prawnym nieruchomości przed podjęciem zamierzonych czynności¹⁸. Stanowi to konsekwencję działania wyrażonej w art. 2 u.k.w.h. zasady jawności ksiąg wieczystych¹⁹.

Początkowy moment udzielenia ochrony prawnej poprzez ujawnienie wpisu w księdze wieczystej ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego wyznacza art. 29 u.k.w.h. Mianowicie treścią art. 29 u.k.w.h. legislator ustalił zasadę mocy wstecznej wpisu wieczystoksięgowego od chwili złożenia wniosku o jego dokonanie. Z tym momentem rozpoczyna się też ochrona interesu prawnego uczestników postępowania restrukturyzacyjnego, gdy złożono wiosek o ujawnienie faktu jego prowadzenia²⁰. Stwierdzenie to dotyczy także złożonego zawiadomienia przez sędziego – komisarza w tym przedmiocie. Wynika to bowiem z tego, że z chwilą złożenia wniosku wieczystoksięgowego w księdze wieczystej zostaje ujawniona wzmianka o nim, która stosownie do art. 8 u.k.w.h. wyłącza działanie rękoi wiary publicznej ksiąg wieczystych. W ten sposób zostaje podana do wiadomości publicznej informacja, że stan prawny ujawniony w księdze wieczystej stał się niezgodny z rzeczywistym stanem prawnym. Zatem zostaje tu udzielona ochrona prawna podmiotom, które zamierzają ujawnić swoje prawa w księdze wieczystej, jak i tym, które są zainteresowane stanem prawnym nieruchomości za względu na zamierzoną czynność prawną²¹.

Stanowi to argument uzasadniający zgłoszenie postulatu *de lege ferenda* wprowadzenia w treści norm ustawy Prawo restrukturyzacyjne z 15 maja 2015 r. oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości – Regulamin urzędowania sądów

¹⁸ K. Flaga – Gieruszyńska [w:] Zieliński A. (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2017, s. 1185–1186.

¹⁹ Na ten temat T. Czech, dz. cyt., s. 35–45.

²⁰ Na ten temat E. Gniewek, *Księgi wieczyste i hipoteka. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 633–646.

²¹ Na ten temat B. Jelonek-Jarco, *Ustawa o księgach wieczystych i hipotece...*, s. 222–232.

powszechnych z 23 grudnia 2015 r. w zakresie ujawnienia w księdze wieczystej ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego szczegółowych regulacji prawnych dotyczących obowiązków sędziego – komisarza. Na gruncie zgłoszonych tu postulatów właściwym wydaje się rozwiązanie, aby sędzia – komisarz – wykonujący na podstawie art. 20 pr. rest. czynności przewodniczącego w przypadku, gdy masa restrukturyzacyjna obejmuje nieruchomości należącą do dłużnika w drodze zarządzenia, zawiadamiał sąd wieczystoksięgowy o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego z udziałem nadzorca sądowego lub zarządcy. Do zawiadomienia jako podstawa wpisu powinno zostać załączone postanowienie, którym jest powoływany nadzorca sądowy lub zarządca, wydawane odpowiednio na podstawie art. 38 ust. 1 pr. rest. i art. 51 ust. 1 pr. rest. Sąd cywilny podejmujący decyzję procesową, która powoduje skutki dla masy restrukturyzacyjnej w przeciwnym razie może nie uzyskać informacji o utracie przez dłużnika uprawnienia do pełnego rozprzędzania prawem do nieruchomości.

W kontekście prezentowanych uwag należy stwierdzić, że zarówno poinformowanie nadzorca sądowego przez dłużnika stosownie do art. 258 pr. rest., jak i ujawniony na podstawie art. 626¹³ k.p.c. w treści księgi wieczystej wpis wieczystoksięgowy ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego, nie wyłączają prowadzenia innych postępowań sądowych przeciwko dłużnikowi. Uregulowanie przyjęte w przepisie art. 257 pr. rest., art. 276 pr. rest. oraz art. 310 pr. rest. oznacza nie tylko, że postępowania wszczęte przed otwarciem przyspieszonego postępowania układowego, postępowania układowego bądź postępowania sanacyjnego mogą toczyć się dalej, ale również, że po otwarciu takiego postępowania, mogą być wszczynane nowe²².

W powyższym przekonaniu utwierdza przyjęte w jurysprudencji przez B. Merczyńskiego i M. Murawską stanowisko, zgodnie z którym samo otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego nie pozbawia wierzyciela interesu we wszczęciu lub kontynuowaniu postępowania sądowego w celu dochodzenia wierzytelności podlegającej umieszczeniu w spisie wierzytelności. W momencie bowiem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego nie jest znany sposób zakończenia tego postępowania. W szczególności postępowanie restrukturyzacyjne może zostać umorzone przed zatwierdzeniem spisu wierzytelności, czyli w sposób, który nie powoduje uzyskania przez wierzyciela tytułu egzekucyjnego odpowiednio do art. 102 ust 1 pr. rest.²³

Stosownie do art. 102 pr. rest. wyciąg z zatwierdzonego spisu wierzytelności, zawierający oznaczenie wierzyciela i przysługującej mu wierzytelności, stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnikowi. Po prawomocnej odmowie

²² A. Machowska, dz. cyt., s. 168–183.

²³ B. Merczyński, M. Murawska, *Wpływ otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego na postępowania sądowe i egzekucyjne*, „Monitor Prawa Bankowego” 2015, nr 12, s. 51.

zatwierdzenia układu lub prawomocnym umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego może powstać wątpliwość, czy w przypadku uznania w całości wierzytelności w liście wierzytelności powinno dojść do dalszego wyrokowania w postępowaniu cywilnym. Ponieważ wyciąg ze spisu wierzytelności jest tytułem egzekucyjnym przeciwko dłużnikowi, zdaniem P. Zimmermana, postępowanie wszczęte z powództwa cywilnego wierzyciela powinno zostać w takim przypadku umorzone na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. jako bezprzedmiotowe. W przeciwnym razie, jak zauważa wymieniony przedstawiciel doktryny prawa, mogłoby dojść do powstania dwóch tytułów egzekucyjnych przeciwko temu samemu dłużnikowi, co stoi w sprzeczności z podstawowymi założeniami prawa procesowego²⁴.

Stwierdzenie, że zarówno poinformowanie nadzorcy sądowego przez dłużnika stosownie do art. 258 pr. rest., jak i ujawniony na podstawie art. 626¹³ k.p.c. w treści księgi wieczystej wpis wieczystoksięgowy ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego nie wyłączają możliwości wszczęcia i prowadzenia innych postępowań sądowych, nie oznacza, że pozostają one bez znaczenia dla nich. Mianowicie dzięki tym przepisom i podjętym w ich konsekwencji czynnościom procesowym, nadzorca sądowy lub zarządca biorą udział w postępowaniu sądowym. W takim przypadku pozwala to uniknąć przesłanki nieważności postępowania sądowego określonej treścią art. 379 pkt 5 k.p.c. Wówczas interes prawny dłużnika i wierzycieli jest właściwie reprezentowany.

W powyższy sposób prezentuje się znaczenie wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego dla dopuszczalności prowadzenia postępowania sądowego cywilnego przeciwko dłużnikowi, gdy został powołany nadzorca sądowy. Natomiast w przypadku powołania zarządcy w postępowaniu restrukturyzacyjnym sanacyjnym istotne znaczenie posiada regulacja art. 311 ust. 1 pr. rest. Mianowicie według powołanego przepisu art. 311 ust. 1 pr. rest., postępowania sądowe, a w tym cywilne dotyczące masy sanacyjnej, mogą być wszczęte i prowadzone wyłącznie przez zarządcę albo przeciwko niemu. W postępowaniach tych zarządca bierze udział w imieniu własnym, działając na rzecz dłużnika. Zatem dłużnik w wyniku przyjęcia tej regulacji nie wykonuje legitymacji materialnej, ani procesowej w sprawach dotyczących składnika majątku, w tym nieruchomości, na rzecz zarządcy. Podkreśla to znaczenie ujawniającego uprawnienia zarządcy wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. Wiadomość o powołaniu zarządcy w postępowaniu restrukturyzacyjnym wówczas sądy cywilne w sprawach dotyczących nieruchomości pozyskują w konsekwencji stosowania art. 607 k.p.c. Stąd wpis wieczystoksięgowy przedmiotowego ostrzeżenia

²⁴ P. Zimmerman, *Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, Warszawa 2006, s. 1567. Na ten temat także A. Machowska, dz. cyt., s. 168–183.

nie pozostaje bez znaczenia dla zastosowania art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z ostatnim z powołanych przepisów sąd zawiesza postępowanie z urzędu w przypadku, jeżeli postępowanie dotyczy masy upadłości, masy układowej lub masy sanacyjnej i ogłoszono upadłość lub wszczęto wtórne postępowanie upadłościowe albo ustanowiono zarządcę w postępowaniu restrukturyzacyjnym²⁵.

W świetle powyższego przepisu otwarcie postępowania sanacyjnego zawsze powoduje zawieszenie postępowania cywilnego, o ile tylko postępowanie to dotyczy masy sanacyjnej. Natomiast w przypadku otwarcia postępowania układowego do zawieszenia postępowania dojdzie tylko wtedy, gdy spełnione zostaną dwie przesłanki, tj. postępowanie dotyczy masy układowej oraz w postępowaniu tym ustanowiono zarządcę odpowiednio do art. 239 ust. 1 pr. rest., co oznacza, że dłużnik pozbawiony został prawa zarządu. Przyjęcie przez ustawodawcę w regulacji art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanek zawieszenia postępowania sądowego wynika z potrzeby ochrony interesów wierzycieli i masy sanacyjnej w sytuacji, gdy dłużnik w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, czyli insolwencyjnego, pozbawiony został prawa zarządu. Przepis art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje sąd do wezwania zarządcy do udziału w sprawie. Zarządca nie może odmówić wstąpienia do postępowania, co jest zobowiązany uczynić po wezwaniu go przez sąd²⁶.

W kontekście powyższego znaczenia nabiera wpis wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego, dla podejmowania czynności procesowych w innych postępowaniach sądowych niż restrukturyzacyjne. Zasięgając na podstawie art. 607 k.p.c. informacji o stanie prawnym nieruchomości ujawnionym w treści księgi wieczystej, a w tym zapoznając się z treścią wyżej wskazanego wpisu ostrzeżenia, sąd może podjąć czynności procesowe, o których stanowi powołany wyżej art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c.²⁷

Wpis wieczystoksięgowy ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego służy zachowaniu prawidłowości powyższych czynności i tym samym realizacji ochrony interesu prawnego uczestników postępowania restrukturyzacyjnego. W kontekście wyżej powołanej regulacji art. 607 k.p.c. i obowiązku zasięgnięcia przez sąd informacji o stanie prawnym ujawnionym w treści księgi wieczystej, wpis ten zapobiega nieważności postępowania sądowego. Poprzez treść tego wpisu wieczystoksięgowego sąd może ocenić legitymację materialną i procesową uczestników postępowania sądowego. Przy czym są

²⁵ Na ten temat K. Knoppek [w:] T. Ereciński (red.), *System prawa procesowego cywilnego. Postępowanie zabezpieczające*, Warszawa 2016, s. 203–208; także A. Zieliński [w:] dz. cyt., s. 347–335; E. Wengerek, *Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego z zakresu postępowania cywilnego za rok 1967*, „Nowe Prawo” 1968, nr 4, s. 613.

²⁶ A. Machowska, dz. cyt., s. 168–183.

²⁷ Na ten temat K. Pietrzykowski [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2015, s. 763–764.

to przypadki postępowań sądowych, w których rozstrzygnięcie istoty sprawy dotyczy stanu prawnego nieruchomości. W pozostałych przypadkach zapobiegać przesłankom nieważności postępowania sądowego, a w tym służyć realizacji ochrony prawnej, mają przede wszystkim regulacje art. 258 pr. rest. i art. 291 Pp. rest. Jednak, co istotne, ochrona interesu prawnego udzielana na podstawie art. 258 pr. rest. i art. 291 pr. rest., jak już nadmieniono w prezentowanych tu rozważaniach, posiada charakter bieżący, jest bowiem związana z podejmowanymi przez dłużnika czynnościami procesowymi w konkretnych postępowaniach sądowych, w tym cywilnych, a do tego dotyczy przede wszystkim stosunku prawnego łączącego dłużnika i wierzycieli. Natomiast ochrona udzielana przez wpis wieczystoksięgowy ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego ze względu na uregulowaną w art. 2 u.k.w.h. zasadę jawności ksiąg wieczystych posiada szerszy zakres. Ochrona ta poprzez wskazany wpis wieczystoksięgowy jest udzielana wszelkim podmiotom zainteresowanym stanem prawnym nieruchomości niezależnie od toczących się postępowań sądowych i tego, czy są ich stronami lub uczestnikami. Zaznaczyć trzeba, że ze względu na art. 626¹³ § 1 k.p.c., ochrona ta może być efektywnie realizowana w postępowaniach dotyczących nieruchomości. Jednak wymaga to doprecyzowania obowiązków sędziego – komisarza – w zakresie ujawniania w treści księgi wieczystej wpisu wieczystoksięgowego ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego.

Bibliografia

- Adamus R., *Prawo restrukturyzacyjne*, Warszawa 2015.
- Czech T., *Księgi wieczyste i hipoteka. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Ereciński T (red.), *System prawa procesowego cywilnego. Postępowanie zabezpieczające*, Warszawa 2016.
- Gniewek E., *Księgi wieczyste. Komentarz*, Warszawa 2017.
- Gurgul S., *Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, Warszawa 2016.
- Hrycaj A., Jakubecki A. (red.), *System prawa handlowego. Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe*, Warszawa 2016.
- Hrycaj A., Filipiak P. (red.), *Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, Warszawa 2017.
- Jodłowski J., Resich Z., Lapierre J., Misiuk-Jodłowska T., Weitz K., (red.), *Postępowanie cywilne*, Warszawa 2009.
- Machowska A. (red.), *Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe. Zagadnienia praktyczne*, Warszawa 2016.
- Merczyński B., Murawska M. (red.), *Wpływ otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego na postępowania sądowe i egzekucyjne*, „Monitor Prawa Bankowego” 2015, nr 12.
- Pietrzykowski K. (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2015.
- Szpunar A., *Roszczenie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym*, „Rejent” 1997, nr 12.
- Torbus A., Witosz A., Witosza A.J. (red.), *Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, Warszawa 2016.
- Wengerek E., *Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego z zakresu postępowania cywilnego za rok 1967*, „Nowe Prawo” 1968, nr 4.
- Wengerek E., *Pojęcie, przedmiot przesłanki postępowania egzekucyjnego oraz zabezpieczającego* [w:] J. Jodłowski (red.), *Wstęp do systemu prawa procesowego cywilnego. Zbiór studiów*, Wrocław 1974.
- Wójtowicz M., *Prawo restrukturyzacyjne*, Warszawa 2016.
- Zedler F., Jakubecki A. (red.), *Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz*, Warszawa 2006.
- Zieliński A. (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2017.
- Zimmerman P., *Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, Warszawa 2016.

Wykaz orzeczeń Sądu Najwyższego

- IV CK 86/04 z 7 października 2004 r., „Biuletyn Sądu Najwyższego” 2005, Nr 2, poz. 15.
- V CZ 37/11 z 21 lipca 2011 r., Legalis.

STRESZCZENIE

Wpis wieczystoksięgowy ostrzeżenia o prowadzeniu postępowania restrukturyzacyjnego służy zachowaniu prawidłowości powyższych czynności i tym samym realizacji ochrony interesu prawnego uczestników postępowania restrukturyzacyjnego. W kontekście wyżej powołanej regulacji art. 607 k.p.c. i obowiązku zasięgnięcia przez sąd informacji o stanie prawnym ujawnionym w treści księgi wieczyste, wpis ten zapobiega nieważności postępowania sądowego. Poprzez treść tego wpisu wieczystoksięgowego sąd może ocenić legitymację materialną i procesową uczestników postępowania sądowego. Przy czym są to przypadki postępowań sądowych, w których rozstrzygnięcie istoty sprawy dotyczy stanu prawnego nieruchomości. W pozostałych przypadkach zapobiegać przesłankom nieważności postępowania sądowego, a w tym służyć realizacji ochrony prawnej, mają przede wszystkim regulacje art. 258 i art. 291 ustawy Prawo restrukturyzacyjne z 15 maja 2015 r.

Słowa kluczowe: postępowanie restrukturyzacyjne, zdolność procesowa, nadzorca sądowy, zarządca, księgi wieczyste, wpis wieczystoksięgowy ostrzeżenia

SUMMARY

The perpetual-accounting entry of warning about the running restructuring proceedings is used for keeping above regularities activities and in the process of completion of the protection of the legal interest of participants in restructuring proceedings. In the context of the higher appointed regulation of the Art. of 607 Code of Civil Procedure and the duty of drawing by the court of information about the legal status revealed into contents of the land and mortgage register this entry prevents the nullity of judicial proceedings. Through contents of this perpetual-accounting entry the court can assess the card financial and procedural of participants in judicial proceedings. In addition they are these are cases of judicial proceedings in which the decision of the substance of the case is regarding the legal status real estates. In other cases to prevent conditions of the unimportance of judicial proceedings, and in it to serve the realization of the legal protection above all regulations have Art. 258 and Art. 291 acts – restructuring Law from 15 May 2015.

Keywords: restructuring proceedings, procedural ability, court superintendent, administrator, land register, perpetual-accounting entry of the warning